

Világ proletárjai egysüljetek!

NÉPLAP

A mai számból

Lenin halálának 30. évfordulója előtt a Szovjetunióban (2. old.) — A berettyóújfalusi pártbizottság feladatai: javítsák meg a pártoktatás színvonalát (2. old.) — Kultúrhaáz a tanyán (2. old.) — A megye dolgozói jó munkával készülnek az MDP III. kongresszusára (3. old.) — Koreai levél (3. old.) — Az NB II. Keleti csoportjának tavaszi műsora (4. old.)

AZ MDP HAJDÚ-BIHARMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XI. ÉVFOLYAM, 15. SZÁM

ÁRA 50 FILLER

KEDD, 1954 JANUÁR 19.

A szocialista munkaverseny újabb emelője

Népünk nagy célkitűzéseinek valóra váltásában, a szocialista Magyarország felépítésében és megszilárdításában fontos és döntő szerepe van a szocialista munkaversenynek. Csakis a termelés és termelékenység állandó növelésével biztosíthatjuk a kapitalizmus feletti végleges győzelmet s megteremthetjük azt a bőséget és jólétet, amelyről elődeink hiába álmodoztak. Az elmúlt évek fejlődésének egyik igen jellemző vonása éppen az volt, hogy hatalmas mértékben megnőtt és kibontakozott a dolgozók aktivitása a tervek teljesítéséért, túlteljesítéséért s elindult győzelmes útjára a magyar Sztahánovmozgalom. Ugyanakkor azonban, amikor a munkaverseny fejlődéséről és előrehaladásáról beszélünk, látnunk kell azt is, hogy az útem nem volt mindig egyenletes, a szervező és irányító munka elmaradt a dolgozók lelkesedése és kezdeményező-készsége mögött.

Megvénkben is számtalan példát lehet felhozni ennek igazolására. Az egyes versenyszakaszok között bizony korántsem volt zökkenőmentes az átmenet, a forró nekilendülést igen gyakran visszacsús követte. Nem beszélve az eredmények értékelésének elhanyagolásáról, mely a megyében az ipari üzemeknek még ma is gyenge oldala. Az a módszer sem vált be, ahogy a felajánlásokat egyes vállalatoknál, mint a Belpednél kezelték. Ott előre megfogalmazott hivatalos szövegű cédulákat nyomtak a dolgozók kezébe. Ez már eleve gátat szabott az önálló hasznos kezdeményezéseknek.

A minisztertanács és a SZOT elnökségének a szocialista munkaverseny szervezésének néhány kérdésétől szóló legújabb határozata foglalkozott ezekkel a hibákkal és a verseny olyan szervezési elveit és módszereit határozta meg, amely újabb ezreket és tízezreket sorakoztat fel a párt- és kormányhatározatok sikeres végrehajtása érdekében. A határozat közvetlenül a legfontosabb kérdések megoldásának szolgálatába állítja a versenymozgalmat és egy sereg olyan kérdést rendez, amelynek alkalmazásánál sok vita merült fel az utóbbi időkben.

Melyek a határozat főbb vonásai? Elsősorban az, hogy széleskörű és reális alapra helyezi a versenyt. Lehetőséget teremt arra, hogy a dolgozók nagy tömegei, a derékhad is megszerezhesse a büszke sztahánovista címet. A feltételeket a terület adottságainak megfelelően állapítják meg. Nem elvonalkoztatva, vagy bürokratikusán, ahogy eddig történt. Új lendületet kap a „szakma legjobb dolgozója” címért folyó nemes vetélkedés is. A „szakma legjobb dolgozója” lehet minden sztahánovista, aki egy éven át betartja és teljesíti a kiszabott feltételeket. A legfőbb követelmény továbbra is a terv túlteljesítése, de a sztahánovista címet ezen belül az is megkaphatja, aki példamutató minőségű munkát végez, fokozottabban takarékoskodik, vagy terjesztője, kezdeményezője az új munkamódszereknek.

A munkaverseny új rendszere megnyugtatóan rendezi a jutalmazás rendszerét. Megszűnik az az igazságtalanság, hogy igazgatói alap, vagy egyéb feltételek hiányában a legjobb dolgozók nem részesültek anyagi elismerésben. A szakma kiváló dolgozóinak jutalmazására például külön pénzügyi keretet kell biztosítani. Ezen túl megmarad az igazgatói alap is, amelynek egy részét éppúgy, mint eddig a verseny és a termelőmunka élenjáróinak anyagi honorálására kell fordítani.

További lényeges pontja a határozatnak az a rész, mely a dolgozók véleményének kikérésével, a műszaki dolgozók versenyének kiszélesítésével, az élüzem cím elnyerésének új feltételével foglalkozik. A verseny értékelésénél, a jutalmak odaítélésénél eddig nem mindig érték ki a dolgozók véleményét. A jövőben a legjobbak rangsorának megállapítását közös fórumon: a dolgozók bevonásával döntik el. Vagyis a verseny a **tömegek elő, legközelebbi ügyvéte, igazán közügyvévé válik.** Mindez hatványozott mértékben kifejezésre juttatja a munka társadalmi megbeszülését, a párt és kormány bizalmát a dolgozó szízekben.

A műszakiak versenyével kapcsolatban ugyancsak új alapelvek jutnak érvényre. A határozat leszögezi: „a műszaki értelmiségi dolgozók tömegesebb bevonása a versenybe a termelés vezetésének megújítását, a termelési technika színvonalának további fejlesztését kell, hogy szolgálja”. A legjobban helytálló műszaki dolgozók kitüntetését, jutalmakat kapnak, amelyben újból kifejezésre jut népi demokratikus államunknak a műszaki dolgozók iránt tanúsított megbecsülése. Az élüzem cím elnyerésénél a jövőben előre megállapított, konkrét feltételeket állítanak a termelő részlegnek elé és ennek figyelembevételével értékelnek és díjaznak. A döntő szempont itt az, hogy az üzemek vezetőinek, dolgozóinak az eddiginél lényegesebben nagyobb lehetőségük nyílik arra, hogy a helyi viszonyok ismeretében a népgazdaság feladatainak megfelelően önállóan határozzák meg a verseny tennivalóit. A feltételek teljesítésével az élüzem címet, a SZOT vándorzásdíját minden üzem elnyerheti; amivel tekintélyes pénzzutalom jár.

Természetesen a határozatok végrehajtása, teljes értékű érvényesítése csak úgy lesz sikeres, ha azt a vezetők és a dolgozók széleskörben megismerik. A legfontosabb teendő tehát a kiadott rendelkezések alapos és elmélyült tanulmányozása. Emellett a felvilágosító szó erejével a népnevelők is magyarázzák meg mindent, hogy a terv teljesítéséért, túlteljesítéséért versenyezni egyet jelent a kormányprogram sikerre vitelével, az életszínvonal emelésének meggyorsításával. Zárja szívébe ezt az alapigazságot minden dolgozó és induljon harcba a szocialista munkaverseny újabb győzelmeiért.

A MEZŐGAZDASÁG NAGY FELADATA

Hajdúbagason a termelési bizottság tanácsaival segíti a termés hozam emelését

Minden községben vannak idős, tapasztalt emberek, akik nagyon szeretik a földet. Ezek a jó gazdák eddig leginkább a rokonságnak és a közeli szomszédoknak adták át csak tapasztalataikat. A napokban Hajdúbagason a dolgozók összejöttek, hogy megválasszák a mezőgazdasági termelési bizottságot, amely majd tanácsaival, javaslataival segít abban, hogy a föld termőképességét növeljék. A tapasztalt kis- és középparasztok között a környék szakemberei is helyet kaptak a bizottságban. A szaktanácsok megválasztásával holdanként jó pár mázsával lehet majd növelni a termést.

A bizottság tagjai közé olyanokat választottak meg, mint Keserű Mihályt, aki minden munkában az első volt. Már nem fiatalember, az 50. életét is meghaladta, de még fiatalos lendülettel dolgozik. A beadványát mindig pontosan teljesítette, még az 1952-es aszályos esztendőben is jutott eladásra gabonája.

Lelkes tappsal fogadták a dolgozók Hőgyes Sándor 12 holdas középparaszt, Cs. Szabó Sándor, Sági Gyula, P. Nagy József, Nagy Sándor, Tarkos József, Bondár Gyula és a többi dolgozó megválasztását. Ismerik mindet. Tudja azt minden parasztember Bagason, hogy nekik volt a legjobb búzájuk kukoricájuk ebben az évben.

A bizottság tagjai közé beszélgettek, hogyan lehetne a földet még jobban használni és még többet termelni. Többen elmondták: legfontosabb, hogy a földet jól „megszívózzák”. Igaz, hogy már a kora ősszel többen kihordták a trágyát a földekre, de most is sok szekeret, szánókat lehet találni, amire az udvarokról a föld végére hordják szarvasokba a trágyát. A község trágyázási tervét már csaknem 150 százalékra teljesítette.

A községben pár évvel ezelőtt közel 500 hold szőlő és gyümölcsös volt. Az utóbbi időben sokan elhanyagolták a kertek ápolását és így már alig lehet elmondani 360 holdról, hogy jó szőlő, vagy jó gyümölcsös. Ugy határozta a község dolgozói, hogy az elhanyagolt kerteket betelepítik. A régi, kiöregedett szőlőféléket kicserélik, a gyümölcsösöket megújítják. Ez sokezer forint jövedelmet jelent majd a község dolgozó parasztjainak. Többen vannak olyanok, mint Tokai Gyula tanácstag is, akinek eddig csak pár négyszögöl szőlője volt és most úgy határozott, hogy nagyobb területet telepít.

Ezek még csak a kezdő lépések, de már az első megbeszélésen hasznos dolgokat vitattak meg és ráirányították a falu dolgozóinak figyelmét a legfontosabb munkára. A termelési bizottság jól kezdte munkáját. Bizonyos, hogy bőséges termés dícséri majd tevékenységét.

Az év első felében

a megye a kenyérgabonatermés növelésére 360 vagon nitrogénműtrágyát használ fel

A mezőgazdasági termelés fejlesztéséről szóló minisztertanács határozat külön kiemeli a talaj termőereje fokozásának szükségességét. E téren Hajdú-Bihar megyében, főleg a helyes trágyakezelés terén van még igen sok tennivaló. Minden termelőszövetkezetben a legközelebbi időn belül, be kell vezetni a helyes, korszerű trágyakezelést, hogy nagymennyiségű, jóminőségű istállótrágyával fokozzuk a talaj termőerejét. Az elmúlt év őszén elért istállótrágyázási eredmények lényeges javulást jelentenek, azonban most a tél folyamán, a trágyakihordási munkákat tovább kell folytatnunk a trágyázásra kerülő táblák szélére. Feltétlenül ki kell használnunk a téli időjárás kedvező szállítási lehetőségeit, hiszen ezzel már a tavaszi munkák könnyebb, gyorsabb elvégzését segítjük elő.

A minisztertanács határozata részletesen foglalkozik az őszi kalászosok koratavaszi fejtrágyázásával. Erre az igen fontos feladatra is felkészültünk. Őszi kenyérgabona vetésünk egy részének megerősítésére mintegy 160 vagon nitrogénműtrágyát használtunk fel annak érdekében, hogy a kenyérgabona megyei termésátlagát, az elmúlt évek átlagához viszonyítva, legalább 1 mázsával emeljük. Az őszi kalászosok koratavaszi nitrogén fejtrágyázásán kívül szerződéses növényeink nagyobb termésreményének biztosítására, mintegy 160 vagon nitrogénműtrágyát, összesen tehát az 1954 első felében 320 vagon nitrogénműtrágyát használtunk fel a megyében, ami közel kétszerese a múlt év első felében felhasznált mennyiségének. Nemcsak nitrogénműtrágyát, hanem komposztált érett istállótrágyát is használtunk fel a gyengén fejlődő őszi vetések feltrágyázására.

Szemészes szuperfoszfát műtrágyából ez év tavaszán 160 vagon, káliumgyenge, — főleg szerződéses növények alá, elsősorban homokos talajokra 40 százalékos kálisóból 40 vagon áll rendelkezésünkre. Kálisóból ez a mennyiség több mint kétszerese az elmúlt évben felhasznált káli műtrágyának.

A minisztertanács határozata nyomán még kiterjedtebb mértékben alkalmazzuk a korszerű agrotechnikai eljárásokat. Ennek során fokozatosan, egyre nagyobb területeken vetünk heterozis kukoricavetőmagot. A jövő évben termelőszövetkezeteinkben közel 3000 kat. hold heterozis kukoricavetéssel biztosítjuk a kukorica megyei termésátlagának legalább 2—3 mázsával történő emelését. Növeljük az állatállomány szilárd takarmány alapját elsősorban pillangósvirágú szilaktakarmányok, főleg lucerna és vöröshere nagyobbtermű termésével. A minisztertanács határozata alapján, tavaszi és őszi gabonákra 2000 kat. hold lucernát és 3000 kat. hold vörösheret vetünk rá. Kihasználjuk a kettős termelés lehetőségeit. Az őszi takarmánykeverékek után több mint 3000 kat. holdon termelünk különböző egygyári takarmánynövényeket.

A tavaszi kalászosnövényeink vetési munkáinak során még nagyobb mértékben alkalmazzuk a nagyobb termésreményeket biztosító keresztsoros vetési módszert. Ennek során a termelőszövetkezetekben mintegy 3500 kat. holdon keresztsoros vetési módszert alkalmazunk. A keresztsoros vetési módszer mellett legalább 500 kat. holdon bevezetjük a gabonafélék vetésénél a sűrűsűrű — 6—8 cm sortávolságra történő — vetési módszert, erre alkalmas vetőgépek használatával.

Az elmúlt évek termésreményei bebizonyították a négyzetes vetés előnyét. Ebben az évben a termelőszövetkezeteknél kukoricánál mintegy 12.000 kat. holdon, napraforgónál 4000 kat. holdon alkalmazzuk négyzetes vetést.

Az öntözéses gazdálkodás kiterjesztésével nemcsak a rizs vetésterületét növeljük a megyében, hanem az eddig használatos Dughan-Sali fajta mellett meghonosítjuk a megyében a még nagyobb termésreményeket biztosító Krasznodári rizsfajtát is.

A korszerű agrotechnikai eljárások minél szélesebbkörű bevezetésével, a minisztertanács határozat maradéktalan megvalósítására úgy kell törekednie a megye valamennyi szakemberének, agrónomusának, hogy pártunk és kormányzatunk jó munkánk eredményeit a minden eddiget meghaladó termésreményekben mérje majd le.

BEDŐ ZOLTÁN
megyei főagronómus.

A négy hatalom főbiztosainak képviselői megállapodtak a külügyminiszterek berlini értekezletének színhelyében

Nagy-Britannia, a Szovjetunió, az Egyesült Államok és Franciaország főbiztosainak képviselői a berlini angol katonai közigazgatás helyiségében tartott ötödik ülésükön megtárgyalták a négy külügyminiszter január 25-én kezdődő berlini tanácskozása színhelyének kérdését és e tanácskozással kapcsolatos egyéb technikai kérdéseket.

megállapodtak abban, hogy a tanácskozási a volt Ellenőrző Tanács Elsholz Strasse 32. szám alatti épületét és az Unter den Linden 63-65. szám alatti épületet, a Szovjetunió németországi főbiztosának rezidenciáját veszik igénybe.

A négy főbiztos képviselői megegyeztek továbbá abban, hogy a külügyminiszterek ülés

seit az első héten a volt Ellenőrző Tanács épületében, a második héten a Szovjetunió németországi főbiztosának rezidenciáján, a harmadik héten a volt Ellenőrző Tanács épületében tartják, ezután pedig az ülések színhelye a tanácskozás menetétől függ.

Több technikai kérdés előkészítésére szakértőket neveztek ki.

Lenin halálának 30. évfordulója előtt a Szovjetunióban

Vasárnap a moszkvaiak ezrei keresték fel azokat a helyeket, amelyek kapcsolatban állnak Vlagyimir Iljics Leninnek, a Kommunista Párt és a szovjet állam megalapítójának emlékével. A szovjet emberek január 21-én emlékeznek meg Lenin halálának 30. évfordulójáról.

Vasárnap a munkások, a Szovjet Hadsereg katonái, az értelmiség képviselői végtelen sorban mentek a Vörös-térre, hogy megtekintsék a Lenin-Sztálin mauzóleumot. A Vörös-tér közelében

van a „V. I. Lenin“ központi múzeum, amelynek mindig igen sok a látogatója. A moszkvaiak és a Szovjetunió különböző városai-ból és falvaiból érkezett látogatók nagy figyelemmel tekintették meg a több mint hétezer kiállítási tárgyat. A látogatók megtekintik Lenin kézírásos emlékeit, műveinek egy példányában meglévő kiadásait, répcédléit, proklamációit, dekrétumainak fotokopióit, a róla készült festményeket, metszeteket, szobrokat. Vasárnap körülbelül öt-

ezren keresték fel a forradalmi múzeumot. A forradalmi múzeumban több mint 300.000 kiállítási tárgy van. A szovjet főváros készül a nagy Lenin halálának 30. évfordulójára. A gyárakban, az üzemekben, a különböző intézményekben beszélgetéseket tartanak. A könyvtárakban, kultúrpalotákban és klubokban Lenin műveiből és Lenin életét ismertető szépirodalmi és egyéb irodalmi alkotásokból kiállítások nyitnak meg.

Lenin-emlékünnepe Debrecenben a Csokonai Színházban

Vlagyimir Iljics Lenin halálának 30. évfordulója alkalmából Debrecenben csütörtökön este 6 órakor emlékünnepeket rendeznek a Csokonai Színházban. Az ünnepi beszédet Stojicski Ferenc elvtárs, a megyei pártbizottság ipari osztályvezetője tartja. Az emlékünnepe második felében a Csokonai Színház művészei adnak műsort.

Fanfani megalakította kormányát

Mint a „Reuter“ társaság Amintore Fanfani megalakította az új olasz kormányt. Miniszterelnök: Amintore Fanfani (volt belügyminiszter, aki De Gasperi egymást követő kormányában korábban mezőgazdasági és munkaügyi miniszter is volt). Külügyminiszter: Attilio Piccioni (volt helyettes miniszterelnök és igazságügyminiszter).

Belügyminiszter: Giulio Andreotti (volt miniszterelnökségi helyettes államtitkár, aki az elmúlt hat év folyamán De Gasperi egyik legközelebbi munkatársa volt). Hadügyminiszter: Paolo Emilio Taviani. Az új kormány teljes egészében kereszténydemokratákból áll.

A báránai Uttörő tsz egész évi sertésheadási kötelezettségét teljesítette

A headás teljesítésében az elmúlt évben példát mutatott a báránai Uttörő tsz. Jutalmul 3000 forintot kapott. Ez évben sem maradnak el, például adtak már azzal, hogy egész évi sertésheadási kötelezettségüknek eleget tettek.

Az Uttörő tsz január 12-én már rendezte az 1954-es sertésheadását. Tavaly második volt a termelőszövetkezetek között a megyében, most első akar lenni az állam iránti kötelezettségek teljesítésében.

Hasznos újítás a hosszúpályi Petőfi tsz-nél

A hosszúpályi Petőfi dohánytermesztésénél akadozott a munka a száraz időben. Ötvös Géza, a tsz egyik tagja, aki alig néhány hete lépett a szövetkezetbe, javasolta, hogy forraljanak nagy üstben vizet, borítsák le

zásokkal és a vízgőz, majd párástítja a levegőt, jobban simul így a dohánylevélre. A javaslatot elfogadták. Akadály nélkül folyt a dohánysimítás, nem volt száraz a levegő, nem tört a dohánylevél.

Mozit kapott Rókahát

Rókahát, Hajdúböszörménytől 24 kilométerre fekszik. Több száz dolgozó paraszt él itt és dolgozik becsületesen. A munka végzettség szorakozásra, tanulásra vágyanak, de a várostól való nagy távolság és az őszi esőzések miatt bizony igen ritkán kerültek el egy-egy mozi- vagy kultúrelőadásra.

A rókaháziak most a Hajdú-Biharmegyei Moziüzemi Vállalat dolgozóinak köszönhetik, hogy a napokban felavatták az első keskenyfilm mozi, a Bocska-mozit. Ezen a napon összegyűlt a tanyavilág apraja-nagyja s többszázan tekintették meg a „Semmelweis“ című magyar filmet. JÓNA BELA igazgató-tanító.

A „Néplap“ elintézte

Január 10-i lapszámunkban közöltük Kovács Gyula hajdúszoboszlói lakos panaszát azzal kapcsolatban, hogy az Ady Endre utcán lévő postaházból a postások rendszertelenül szedik ki a leveleket.

lói posta dolgozói a cikk megjelenése után tanulva a bírálatból, rendszeresen kiszedik a postaházba összegyűlt leveleket. A postahivatal vezetője megígérte, hogy az elkövetkező időben sokkal jobban ellenőrzi a postások munkáját, hogy hiányosság ne forduljon elő.

A mai nap Kovács elvtárs ezt írja levelében: „a hajdúszobos-

Az újságkézhesítésről

Előfizetője vagyok a „Néplap“-nak. Eppen ezért szeretném felvetni az alábbi problémát.

Házunk kapujára felszereltünk egy postaládát. Ezt a lapot kézbesítő postás elvtárs azonban nem használja. Ahelyett, hogy betenné az újságot a postaláda-ba — a kerékpárjáról le sem száll, egyszerűen keresztül dobja a kapun a „Néplap“-ot. Nem nézi, hogy van-e hó, sár, vagy esik az eső. Több esetben előfordult már, hogy mikor a lapot bevittük a lakásba, már szinte olvashatatlan volt. Nem azért fizetjük elő a lapot, hogy azt olvashatatlan állapotban vegyük kezünkbe. Már több esetben kértük a kézbesítőt: tegye rendes helyére. Figyelmeztetésünk nem használt, mert ma, január 17-én az olvasó hó tetejéről szedtem össze a „Néplap“-ot.

Helyes lenne, ha az Oláh Károly utcán járó lapkézbesítő postás elvtárs figyelmesebben véggezné munkáját.

Molnár József Debrecen, Oláh Károly u. 7. sz.

Párt és pártépítés

Javítsák meg Berettyóújfaluban a pártoktatás színvonalát

Berettyóújfaluban az elmúlt oktatási évben jó eredményeket ért el a pártoktatásban. Szorgalmasan tanultak a kommunis-ták és sok pártonkívüli is. A területi I. alapszervezetben például negyvennyolc elvtárs sikerrel vizsgázott a tanult anyagból, de általában színvonalas szem-ináriumok voltak a termelő-szövetkezetekben és hivatalok-ban.

A most folyó pártoktatásnak még a tavalyinál is sokkal nagyobb a jelentősége. A párt- és kormányhatározatokban megje-lőlt legfőbb feladat:

a dolgozók életszínvonalának nagyarányú emelése

Ennek érdekében tett minden intézkedés csak akkor jár sikerrel, ha a határozatokat megvalósító dolgozók az eddiginél nagyobb politikai képzettségre tesznek szert. Berettyóújfaluban azonban a pártoktatás jelenlegi helyzete nem felel meg a nagyobb követelményeknek. Még ahol tavaly jól ment a pártoktatás — most ott is egyre többen maradoznak el a szemináriumokról. Akik viszont megjelennek, nem készülnek fel kellően. A politikai iskolák színvonala — egy-két kivételtől eltekintve — alacsony.

Ennek a helyzetnek legfőbb oka az, hogy a propagandisták nem jelennek meg rendszeresen azokon a konferenciákon, ahol megvitatnák az anyagot, ahol segítséget kapnának ahhoz, hogy az általuk vezetett szeminárium színvonalas legyen, megfelelően a követelményeknek. Nyilvánvaló, hogy nem szívesen vesznek részt a hallgatók az olyan szem-ináriumokon, ahol maga a vezető is készületlen, ahol nem kapnak kielégítő választ a kérdésekre.

Berettyóújfaluban például olyan eset is előfordult, hogy a földművelőszövetkezetnél dolgozó Fülöp Sándor elvtárs propagandista, jegyzetének másolatát átadta Szatmári Benedek elvtárs-nak, aki szintén abból az anyag-ból vezetett szemináriumot, de

„nem ért rá“ készülni

Természetesen, a kölcsön kapott jegyzet nem nyújtott Szatmári elvtársnak segítséget az anyag megértéséhez és így a hallgatók-al való megértetéséhez sem. A hallgatók bírálták a szeminá-riumvezetőt, aki sokat tanult ebből. Azóta rendszeresen kéri a

községi pártbizottság segítségét. Az eredmény: az általa vezetett szeminárium egyre színvonalas-sabb és szívesen látogatják azt a hallgatók.

A termelőszövetkezetek tagjai-nak politikai öntudata és érdeklődése sokat fejlődött Berettyó-újfaluban is, mint a megye más területén. Különösen a Kossuth termelőszövetkezetben tapasztal-ható ez, ahol a tagok nagyrészt középparasztok. Ebben a tsz-ben ugyan mindössze három párttag van, mégis sokan vesznek részt pártoktatásban.

Ez a jelenség azonban nem általános a községben. A másik két termelőszövetkezetben például — az Új Világ-ban és a Dózsá-ban már korántsem tanul-nak ilyen lelkesen a tagok.

A község más területén is tapasztalható passzivitás a párt-oktatással szemben. Többen gondolkodnak olyan helytelenül, mint Szűcs József, az Új Világ tsz állattenyésztési brigádvezető-je, hogy „már hat éve tanulok, tudok én már eleget“. A párt-szervezetek vezetőinek, a párt-csoportvezetőinek, népművelők-nek a feladata, hogy

vegyék fel a harcot az önelégültséggel szemben

magyarazzák meg az elvtársak-nak a tanulás fontosságát. Annak azonban, hogy a politikai okta-tás nem jól megy Berettyóújfa-luban, nem a hallgatók az okai.

Nem lehet ugyanis senkitől azt követelni, hogy órák hosszat fű-tetlen helyiségben üljön. Már pedig — amint ezt Thurzó Vince elvtárs, az I. területi alap-szervezet titkára elmondotta — nem tudják fűteni a szemináriu-mi helyiségeket. Még a novemberi tüzelőellátmányt sem kapták meg. Ez a járási pártbizottság mulasztásából, nem pedig a párt-oktatásban résztvevők hibájából adódik.

Egyéb „objektív“ nehézség is akadályozza a politikai oktatás zavartalanását a községben. Nincs elég megfelelő helyiség. Azaz volna, csak meg kellene azt keresni. Mégis az elsőéves DISZ politikai kör azért szünetel, mert „nem találnak“ helyiséget, ahol a szemináriumokat megtarthatnák.

Haladéktalanul fel kell szá-molni Berettyóújfaluban mind-ezeket a hiányokat. Ezt követeli az oktatásban résztvevők érdeke. (Lévai Endre.)

KULTURHÁZ A TANYÁN

Közel két esztendeje, gyara-dult a fejlődés, gyara-

podás. A szülői munkaközös-ség tagjai, lelkesen tá-mogatták a munkát. Különösen Girán Já-nos, Szabó József, Bá-konyi Lajos, Bodogán György, Szabolcsi Péter szülők és Uzsocki And-rás bácsi, aki a maga 60 esztendejével fiatalos lendülettel segített an-nak ellenére, hogy isko-lásgyermeke már nincs.

Szép, tiszta és világos lett a tanterem: rendes padokkal. Egy késő őszi estén rendeztük be a szülőkkel. Másnap reg-gel, amikor a gyerme-kek beléptek a tante-rembe, csillogó szemek-kel simogatták a pado-kat. A tiszta fehér falakat. Nagyon boldog vol-tam, velük együtt örül-tem.

Megindult az élet: az úttörők munkába kezd-ték. Előadás előadást követett, gyűltelek a fo-rintok, szépítettünk, dí-szítettünk,

Mult év őszén meg-jelent tanyavilágunkban az első film. Nem tu-dom leírni azt a boldog-ságot, örömet, amit ta-nulóink s a tanyavilág népe érzett.

S ahogyan meghatód-va néztem kis tanítvá-nyaimat és szüleiket, a művelődni vágyó fiatal-ságot, elhatároztam, hogy tovább haladunk a megkezdett úton. A legközelebbi község Nyíradony 14 kilomé-terre van tőlünk. Ki va-gyunk rekesztve min-den kulturális lehetőségből. Hát pedig ide kulturház kell. Kultur-ház! Tanyán? — kérdez-tem önmagamtól, kétsé-gekkel küzdve. Az ábr-ánd mégis valósággá változott.

Segítettek bennünket — és így végre kultur-házat avathattunk. Zengett a dal és 200 fiatal táncolt vidáman, felsza-badtunk, a mi kultur-házunkban. Igaz, sok javítanivaló lesz még

rajta, de azt a magunk erejéből megcsináljuk.

De szép, boldog nap volt. Azóta függönyök fehérlenek már isko-lánk ablakain s a vö-röskeresztűló váratlanul ugyancsak nap még egy mentőfelszerelést is kap-tunk.

Másnap, hétfőn „paj-tásaim“, mind boldo-gan jöttek az iskolába s valami csintalan mosoly ült az arcukon. Mi ez? — gondolom magamban — na majd meglátjuk. Kiderült a csintalan mosoly titka: egyetlen rossz felelet nem volt, egyetlen tudógyulladá-sos tanulónkon kívül senki sem hiányzott. Megértettem a mosolyt s én is boldogan moso-lyogtam.

Köszönjük pártunk-nak, kormányunknak, dolgozó népünknek a sok segítséget s ígérjük, hogy méltók leszünk a további segítségre is.

Kovács Ferenc igazgató-tanító

A me

Szombaton ceni üzem do az MDP III. feletére az els cülettel me hogy ezzel is sék a népjólét

Orvosi

A fogadalm kes az Orvosi gozónak vállal hogy az első m melési tervük túlteljesítik — szerűség melle gondot fordíta vek teljesítés hogy havi ex den hónapban alatt teljesítik idő alatt elszá

Lenin el

16-án láttam, a vics Szverdlov! Különös élm legnagyobbakna vörös. Arany az a selyem függő páholy mely há peszkedik a szir vörös. Es minden és bundában jöt tonasapokban, jöttek ide a meg szívesen. Meg helyig. Megtöltöt a cári páholyal terét is. A gótluk transzparenst f süljetei! Es a fenyyőggel díszít a nézőér el mögött elfoglalt zetői. Azok, akik rakták le... Lenin rövidde érkezett.

Taps fog

— inkább baráti, még üresen mara dikre a szélről — Miért is ne? Elvt és akik tudják, h Nézem az em beri történelem rossz. Keskeny gyönyörös rajzo nem árulják el, néhány redő.

Valagymir

haja semmiben a barna, begombolt ban áll közöttük. Hangja erős, azoké, akik gyat de az is lehet, h melyet a Michels lébe a szocialforra Szverdlovról besz egyik olyan, mi mond, egyformá hangsúlyozni és dadatai is ilyenek kát sem engedik lassan fel és lass dulat a mutatóujj — a tudat és me fogságban formát az ellenforradalm keményebb acéllá

Most a N

dán beszél Vlagy A munka me szél a tömegkehe alapvető igazságo labb tőle, mint a kat. A tömeg hal

A megye dolgozói jó munkával készülnek az MDP III. kongresszusára

Szombaton ismét több debreceni üzem dolgozóit igérték meg az MDP III. kongresszusa tiszteletére az első negyedévben becsülettel megállják helyüket, hogy ezzel is győzelemre segítsék a népjólét 1954. évi tervét.

Orvosi Műszergyár

A fogadalmak közül igen értékes az Orvosi Műszergyár dolgozóinak vállalása. Azt ígérték, hogy az első negyedévi teljes termelési tervüket 4 százalékkal túlteljesítik — 97 százalékos tervszerűség mellett. Különösen nagy gondot fordítanak az exporttervek teljesítésére. Elhatározták, hogy havi exporttervüket minden hónapban az első 20 nap alatt teljesítik és a kész árut ez idő alatt elszállítják.

Textilművek

A minőség javításával, a választékok bőségének fokozásával és a gyengébb teljesítményt elért dolgozók állandó segítségével készülnek a Debreceni Textilművek munkásnői, munkásai a párt III. kongresszusának tiszteletére. Vállalták, hogy a minőség megjavításával, az exportcikkek gyártásával kapcsolatban készített biztonsági tartalékot a jelenlegi 8 százalékról 7 százalékra csökkentik. A Vegyestextilipari Igazgatóság által előírt 96 százalékos választék szerinti tervszerűséget 98 százalékra növelik, hogy bővebb választékú áruk álljanak a vásárlók rendelkezésére. E célkitűzések valórváltása érdekében az eddiginél sokkal több és rendszeresebb segítséget nyu-

tanak a gyengébb teljesítményt elérő dolgozóknak. Így 20 százalékra csökkentik a 100 százalékon alul teljesítők számát.

Villamos Vasút

Az első negyedévi terv túlteljesítésére tettek ígéretet a Villamos Vasút dolgozói. Azt vállalták: úgy a műszaki, mint a forgalmi előtrányzatot — 1.5 százalékkal túlszárnyalják. Ugyanakkor 0.5 százalékkal csökkentik az önköltséget. Ezenkívül terven felül befejezik egy villamosmozdony és egy motorkocsit építését, amit a múlt év utolsó negyedévében nem fejeztek be. Fokozottabban mértékben harcolnak a munkafegyelmek megszilárdításáért és a késések számát az előző negyedév azonos időszakához képest 10 százalékkal csökkentik.

IVAN OLBRACHT:

EMLÉKEZÉS VLAGYIMIR ILJICSRE

Lenin elvtársat első ízben 1920. március 16-án láttam, amikor a szovjet nép Jakub Mihajlovics Szerdovlora emlékezett, halála évfordulóján.

Különös élmény volt. A színház — egyike a legnagyobbaknak Európában — csupa arany és vörös. Arany az erkély és a páholyok csikja, vörös a selyem függönyökkel borított háttér. A nagy cári páholy mely három emeletnyi magasságig ott terpszekedik a színpaddal szemben, szintén arany és vörös. Es minden tömve munkásokkal. Bőrkabátban és bundában jöttek, magas, fehér kucsmákkal, katonasapkákban, báránysüvegben és kendőben; úgy jöttek ide a magukéba, mint haza, egyszerűen és szívesen. Megtöltötték a földszintet az utolsó helyig. Megtöltötték az egész arany-vörös emeletet a cári páholyval együtt és elfoglalták a nézőtér háttérét is. A görkös oszlopok közé széles vörösvászon transzparenst feszítettek: „Világ proletárjai egyesüljétek!” És a jelmondat alá helyezték Szerdovlonyóval díszített arcképét.

A nézőtér előterében, a vörössel lefedett asztal mögött elfoglalták helyüket a kommunista párt vezetők. Azok, akik az új kor történelmének alapjait rakták le...

Lenin röviddel a kezdés előtt, az oldalbejáraton érkezett.

Taps fogadta nem mértéktelenül tomboló — inkább baráti. Leült a székek egyikére — amely még üresen maradt az asztal mellett — a negyedikre a színről —, egyáltalán nem jelentős helyre. Miért is? Elvtársai között van, akikről tudja, kik és akik tudják, hogy ki ő.

Nézem az embert, aki a legjelentősebb az emberi történelemben. Lenin valamennyi portréja rossz. Keskenyvágsú szemébe valami démonit, gúnyorosat rajzolnak, ami nincs az arcában — és nem árulják el, hogy sötétszöke. Szeme sarkában néhány redő.

Lenin elvtárs.

Nem több és nem kevesebb az ember, akit a forradalom kivezetett a manzárdszobák és múzeumi könyvtárak száműzetéséből a történelem világába. Az ember, akit a maga köréből emelt vállaira a megkorbaesolt tömeg, hogy erős, tiszta hangon kikiáltassa vele szabadságvágyát, hogy világos gondolatát kovácsoltassa vele az összevert fejek zürzavarát, hogy vezettesse magát általa s vele meghódítsa a világot.

Valagymir Iljics a színpad elejére lép. Ruhája semmiben sem különbözik a munkásokétól, barna, begombolt kabátban, kissé viseltes nadrágban áll közöttük. Beszélni kezd.

Hangja erős és telt, de kissé fátyolos, mint azoké, akik gyakran beszélnek nagy tömegekhez: de az is lehet, hogy ez a golyó következménye, melyet a Michelson-gyárban tavalyelőtt lőtt a mellébe a szociálforradalmár: Róza Kaplanova. A halott Szerdovlóról beszél. Mondatai nyugodtak, súlyosak; egyik olyan, mint a másik, mert minden, amit mond, egyformán fontos, semmit sem kell külön hangsúlyozni és egyetlen szó sem felesleges. Mozdulatai is ilyenek: öntudatosak, a kétkedés árnyékát sem engedik hozzáférni; időbészorított kezek lassan fel és lassan lefelé, néhány nyugodt mozdulat a mutatóujjal, egy erős vonal a levegőben; — a tudat és meggyőződés, amely sziklaszilárd. A fogságban formálódott, a száműzetésben élesedett, az ellenforradalmak véres tűzében edződött a legkeményebb acéllá.

Most a Moszkvai Nagyszínház színpadán beszél Vlagyimir Iljics.

A munka megszervezésének fontosságáról beszél a tömegekhez. Beszéde igaz és meggyőző; az alapvető igazságok beszéde. Semmi sem áll távolabb tőle, mint a hatáskeresés. Nem ismer frázisokat. A tömeg hallgatja. Feszülten figyelő arcok és

mozdulatlan törzsek hatalmas bronzreliefje ez és a földszint, az erkély és az oldalpáholyok minden tekintete egyetlen pontra szegődik, Iljics ajkára. S valamennyi arcon ugyanaz a mosoly ül, a nagy szeretet gyöngéd, alig látható mosolya. Mert ő hus a húsból s vér a vérből, száját sohasem hagyta még el szó, mely ne az ő szavuk lett volna. Iljics — mondják neki egyszerűen. — „A jó ember felgyógyulásáért, Vlagyimir Iljicsért” — ezekkel a szavakkal áldozott a szegény vallásos anyóka gyertyát a pravoszláv templomban, Róza Kaplanova merénylete után.

„Átjánk és szabadítónk” — így szólította meg őt a frontról érkező egyik muzsik küldöttség.

Vlagyimir Iljics tudja, mit akar a nép — s ebben rejlik hatalmas ereje. Az emberfeletti munka nagyrészt már végrehajtották. A két első lépés: a nép nagyobb részének meggyőzése és a politikai hatalom kivívása már megtörtént s a történelemben tartozik az utolsó lépés háromnegyed részén is túljutottak már. Nemsokára feltűnik a kész, erős város aranyos napfényben. Azt pedig, amit felépítettek, senki sem tudja majd lerombolni.

Vlagyimir Iljics befejezi beszédét. Az összegyűlteket tekintete szeretettel kíséri el távozó alakját. Es a tömegbe, amely eddig szinte kövévaltan figyelt, visszatér a mindennapi élet; a tömeg megmozdul, felmorajlik.

Más szónokok érkeznek az elhunyt Szerdovlóról beszélnék. Aztán elfoglalják helyüket a zenészek s megkezdődik a hangverseny. A kilencedik Szimfóniát játsszák, Rimszkij-Korszakovot és Csajkovszkijt.

A hangverseny az Internacionáléval zárul. A sorok egyszerre emelkednek fel, a sapkák és kucsmák, melyek eddig a fejeken maradtak, lekerülnek és a munkások, muzsikusok és katonák ezerfejtű tömege hatalmas kórusban énekl a aranyvörös, hat erkélyosoros és cári páholyos Moszkvai Nagyszínházban az Internacionálé szavait.

„Ez a harc volt a végső... ez volt a döntő harc!”

A nyugateurópai proletáriátus még így énekl: „Ez a harc lesz a végső...” Így énekeltek még ők is három évvel ezelőtt.

A III. Internacionálé második ülése Moszkvában kezdődött, aztán Leningrádban folytatódott. Erről az értekezletről gyönyörű emlékem van. Emlék Leninről, a nagy emberről, aki mégis olyan egyszerű és emberi maradt.

Amikor az emelvényen összegyűltek a Párt Végrehajtó Bizottságának tagjai, megérkezett Lenin elvtárs is. Körülnézett a hallgatóságon. Egyszerre, látszólag minden ok nélkül — lelépett az emelvényről és felfelé igyekezett az amfiteátrum kis utcácskáján. Minden szem utána fordult. Valahol hátul Lenin régi társa ült, a vak petrográdi munkás és forradalmár, Selgunov. Egyike Lenin legöregebb, ma is élő barátainak. Leninnel dolgozott a sejtékben, résztvett a megmozdulásokban, röpiratokat terjesztett az üzemekben és amikor 1900-ban Lenin vezetésével megindult az Iszakra, Selgunov — aki akkor Baku környékén dolgozott a villanytelepen —, az újság lelkes terjesztője lett. De az Októberi Forradalmat — amelyben résztvett — már csak vakon érte meg.

Amikor Lenin feléje tartott, figyelmeztették a vak elvtársat, hogy közeledik. Selgunov felállt, két lépést elébe ment Leninnek és a két harcos arconcsókolta egymást.

Ennyi történt. Azt hiszem, egy szót sem beszéltek egymással. De nagyon szép volt ez a maga egyszerű emberségében. Aztán Lenin visszatért az emelvényre és megkezdődött az ülés. Fordította: Mencil János.

Levél Koreából*

Drága Otthoniak!

Nem vagyunk írók, orvosok vagyunk. Leveleinket, melyeket hazaküldünk, nem a szépség, hanem az igazság megmutatásának céljával írjuk — mindenkinek.

Korea. Komor hegyek vonulatai, riasztó völgyek, medrüket többször változtató szeszélyes folyók, nagy árterületek, — különös szépségű táj. Sokat, művészién írhatna rólok — bőforrású téma — akinek kedve, képessége van hozzá. Csak egyről nem lehet eleget és elég kifejezőn írni, a háború három évének felmérhetetlen szenvedéseiről.

Le lehet írni a volt városok helyét borító romhalmazokat, a napalmtól lávaszerűvé vált köveket, a tonnás bombák megszámlálhatatlan krátereit, lebombázott vonatokat, utakat, hidak lépcsőit, de vajon hol vannak a szavak, ki találja meg a formát, mely az egyszerű emberek szenvedéseit ábrázolni tudná? Vagy a gyerekek életét csupán, az apró, barnabőrű, csillogó fekete szemű kis emberkéket életét, akik születtek, nőttek ezalatt a szörnyűségek három év alatt is, az élet erős törvényei szerint.

Vasárnap délelőtt történt. Egyikünk a táj megragadó részletét festeggette az országúton. Gyerekek álltak körül, elemis-ták, meg néhány kisebb. Olyanok voltak, mint a gyerekek általában bárhol a világon. Vidám, huncut, elgondolkozó, figyelő csodálkozó, maszasat arccsalak. Némelyik félénken elbújt a nagyobbak mögé, de volt, aki bátor „szeribusz” köszöntéssel még kezét is nyújtott. Barátkoztunk, kérdeztünk egyet-mást, ami foghatócs nyelvtudásunktól kitellett, ők pedig szavainkat csendő nevetéssel kísérték. Milyen szívederítő és csodálatos a gyermeknevelés mindenütt a világon!

Mintegy félóra telt el így, mikor megjelent az első repülőgép, majd rögtön ezt követve még jónéhány. Acélszínű, szép gépek vülváltak a levegőben, gyorsabbak, mint a madarak, melyek riadtan menekültek az erős motorzúgás elől. Vezetőik, gondosan képzett ügyes emberek, hamar észrevettek benünket és talán mert a veszélyt is felismerték pompás gépeikben lévő műszerekkel, amelyet a mi gyermekneveléstől hangos csoportunk jelentett — lecsaptak! Ekkor már az átment őrökben kuporogtunk, a nevetés elnémult, riadt szemcskék pislogtak felfelé. Milyenek látták a világot félelemtől tágtul pupillájukon át ezek a gyerekek? Leírható-e az apró, vézna testek remegése, amely a gépgyűg ugalását kíséri? A támadás során egyiküknek sem történt semmi baja. De vajon tényleg nem történt-e? Ki felel ezekre a kérdésekre?

A járóbeteg rendelésre — amely a fegyverszünet előtt a hadikórház mellett működött, hogy a környék civi lakosságát segítse, sok gyereket hoztak. Egy anya jött egyszer kéteves fiacskájával. Hegyoldalra vajt, csupavíz oda a lakásuk, 30 kilométerre tőlünk. A gyermek már egy hónapja beteg. A monszun-okozta úris koriditlan ár, hetekre elzár bennünket a külvilágotól.

Ellétek. A csont-bőr kisfiú arca, lábai repedésig feszültek a vizenyőtől, hasa hatalmasan felpuffadt. Nem volt már segítség, az anya is megértette, vagy inkább megérezte szavainkból, leolvasta arcunkról. A kicsit magához szorítva kifelé indult. Hangtalan sírás ráta a vállát, könnyektől ázott, fáradt arcát eltörzította a fájdalom. Gyermekükben gyönyörködő boldog szülők! Gondoltok-e elciget ró, a koreai anyjára?

Fegyverszünet. Szárvon nevű városban vagyunk, ahol az új magyar kórház épül. Romok, romok, romok... A föld színevet egyenlő magasságban nagyobb, rozsdás bádoglemez, kissé ferdén megfámasztva gödrüt takar, mellette füst szivárog.

Odamegyünk, — a sok földbevéjt „lakás” egyike ez. Erkezősüinkre gyerekek másznak elő, arcuk kékes a késő őszi hidegtől. Mit értenek, mit tudnak ezek a fázó, sovány emberkéek arról, ami itt velük és körülöttük történt? — Kérdezzük önmagunktól. A kép szívbemarkolón sivár, lehangelő, az embernek beszélni sincs kedve. Most előrelép a legmerészebb, egy 10—12 éves fiacskó, odamegy a néhány méterrel arrébb álló palánkhöz, melyen képes plakát feszül, rajta néhány moszkvai épület, többek között az új Lenin-hegyi egyetem. Mintha csak felcne kérdésünkre, azt mondja:

— Moszkva... — elmosolyodik, szemében meleg fényes lobbannak.

Kis szünet után ismétli: — Moszkva! Moszkva csoszümmda! (Moszkva jó!) — Mást nem mond, nevet. Már jobban melegít az erőtlen őszi nap, — megindul közöttünk az élénk, vidám, barátkozó beszélgetés.

Autóval megyünk, gyereksoport integet az út szélén, felvesszük őket. Késő délután van, most mennék az iskolából hazafelé, 10—15 kilométerre, vagy még messzebbre is. Lányok, fiúk vegyesen, mindegy itzen vannak, füzeteiket és 1—2 könyvüket kezükbe kötve vigyázva tartják az ölükben. Az autózás boldoggá teszi őket, hálás gyermekszemük ragyog. Énekelnek. Különös, kedves dalok után egyszer csak ismerős dallam csendül, amely a békéről szól. Száll, száll az ének, fénylő magas gyermekhangokon, mi egyre szebbnek, mindent betöltőnek halljuk, mert sehol a világon nincs ilyen felmérhetetlenül mély jelentősége ezeknek a szavaknak, mint itt az egyszerű emberek tengernyi szenvedésének földjén: Koreában. Leszállnak, integetnek a tovahaladó autó után, énekük elkísér egy darabon.

Ne szégyeld kiperülő könnyedet, mely szétfut arcomon a koreai szélben.

Gyermekünk vannak otthon távol tőlünk... Embertársaink, akiknek fájó sebeit már beheggesztette a békében termelt szeretet, — vigyázzatok! Hazánktól messze a fájdalom örönlő mélységeit láttuk. Rátok bízuk a gyerekeket! Ne szűnjön meg boldog kacagásuk és koreai testvérkéik szemét se homályosítsa el soha többé a szenvedés!

Várkonyi Pál dr.

Iván László dr.

Korea, Rákosi Mátyás kórház.

* Két debreceni orvos Várkonyi Pál és Iván László már hosszabb ideje Kóreában, a Rákosi Mátyás kórházban dolgoznak. Családjaikhoz írt leveleikből küldünk vázlatokat.

